

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 191/2010-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť V. B. a E. B., obaja bytom Ž. L. 90, zastúpených advokátom JUDr. M. R., Ž., v ktorej namietali porušenie svojich základných práv podľa čl. 12, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 Co 321/2009 z 29. januára 2010 v časti týkajúcej sa trov konania, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. B. a E. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. apríla 2010 doručená sťažnosť V. B. a E. B., obaja bytom Ž. L. 90 (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. M. R., v ktorej namietali porušenie základných práv podľa čl. 12, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 321/2009 z 29. januára 2010 v časti týkajúcej sa trov konania (ďalej len „uznesenie z 29. januára 2010“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia podali Okresnému súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) žalobu o zaplatenie istiny v sume 2 157,60 € s príslušenstvom. Po vyhlásení rozsudku v predmetnej veci právny zástupca sťažovateľov vyčíslil trovy konania v sume 588,52 €. V predmetnom konaní právny zástupca zastupoval dvoch účastníkov, a preto úkon právnej služby *„predstavoval sumu 167,07 eur s poukazom na ust. § 13 ods. 3 Vyhl. č. 655/04“*.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 2 C 244/08 z 12. februára 2009 (ďalej len „rozsudok“) zaviazal odporcu uhradiť sťažovateľom trovy právneho zastúpenia v sume 292,61 €, pričom *„výška úkonu právnej služby predstavovala iba sumu 91,28 eur, teda vo výške, ako keby advokát zastupoval iba jedného účastníka konania“*. Sťažovatelia podali proti rozsudku okresného súdu v časti priznaných trov konania odvolanie, ktoré odôvodnili *„nesprávnym úradným postupom súdu pri priznaní trov konania, nakoľko advokát v konaní zastupoval dvoch účastníkov a má teda právo, aby trovy konania boli priznané s poukazom na ust. §-u 13 ods. 3 Vyhl. č. 655/2004 Z. z.“*.

Krajský súd uznesením z 29. januára 2010 potvrdil rozsudok okresného súdu. V odôvodnení uznesenia dospel k záveru, že okresný súd *«v danom konaní postupoval v súlade s ust. §-u 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s vyhl. č. 655/2004 Z. z., keď odporcovi uložil povinnosť uhradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 292,61 eur a v postupe prvostupňového súdu pri vyčíslení trov právneho zastúpenia nezistil žiadne vecné a procesné pochybenie. Na záver odvolací súd poznamenal, že aj keď navrhovateľov v 1/ a 2/ rade právny zástupca síce zastupoval ako 2 klientov súčasne, avšak v danom prípade sa jednalo len o jedno a to samé plnenie (v prospech navrhovateľov v rade 1/ a 2/, ktorí si uplatnili spoločnú pohľadávku voči odporcovi „nerozlučné spoločenstvo“), na ktoré prvostupňový súd zaviazal odporcu.*

Odvolaací súd zároveň nepriznal trovy odvolacieho konania, keďže navrhovatelia v konaní úspech nemali.».

Sťažovatelia ďalej poukázali na znenie § 13 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“), podľa ktorého sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 20 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb (sťažovatelia zrejme omylom vo svojej sťažnosti uviedli nesprávne § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., pozn.). Zo strany súdov zúčastnených na rozhodovaní v ich veci došlo k nesprávnej aplikácii § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., pretože pri rozhodovaní o trovách právneho zastúpenia sťažovateľov vyčíslili odmenu za vykonané úkony len pre jedného účastníka konania, hoci ich právny zástupca zastupoval dvoch účastníkov konania, čím došlo k porušeniu ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa sťažovateľov nemožno súhlasiť s argumentáciou uvedenou v odôvodnení uznesenia krajského súdu z 29. januára 2010, podľa ktorej *„i keď advokát zastupoval dvoch klientov súčasne, avšak v danom prípade sa jednalo len o jedno a to samé plnenie, preto je rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorý priznal úkon iba za jedného účastníka, správne“*.

Vo svojej argumentácii sťažovatelia poukázali na to *„že každý má právo na to, aby sa v jeho veci v konaní pred všeobecnými súdmi rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ iba v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon.*

Zastávame právny názor, že bolo povinnosťou krajského súdu ako odvolacieho súdu sa zaoberať dôvodmi odvolania sťažovateľov, ktoré opreli o zákonné ustanovenia pri priznávaní trov konania advokátom, dať jednoznačnú odpoveď na námietky sťažovateľov a svoje rozhodnutie riadne zdôvodniť. Odôvodnenie krajského súdu však takého závery neobsahovalo, nie je presvedčivé a je rozporuplné, čím sa reálne nezabezpečilo uplatnenie základného práva na súdnu a inú právu ochranu. Procesné predpisy, ktoré upravujú platenie a náhradu trov konania treba pritom vykladať tak, aby nikto len z dôvodu, že si

uplatní svoje základné právo na súdnu ochranu neutrpel oproti inému účastníkovi, materiálnu ujmu v dôsledku platenia trov konania. Sťažovatelia majú za to, že práve takýmto postupom súdov došlo k výraznému a ničím neodôvodnenému zvýhodneniu odporcu na ich úkor. Sme toho názoru, že nepriznať hoci len čiastočne náhradu trov konania úspešnému účastníkovi možno len za predpokladu dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré však musí byť riadne zdôvodnené, o čo sa však v konkrétnom prípade nejedná. Aj z toho dôvodu sťažovatelia považujú takéto rozhodnutie súdov za arbitrárne, v rozpore splatnými právnymi predpismi, rozhodovacou praxou všeobecných súdov, vec nebola správne právne posúdená, čím došlo k nesprávnemu a nespravodlivému rozhodnutiu. Sťažovatelia zároveň poukazujú na to, že v rozhodnutí súdov nie je zrejmé, ktorému z nich boli trovy právneho zastúpenia vlastne priznané. Sťažovatelia uvádzajú, že všetky trovy konania boli riadne a účelne vynaložené, vykonané v súvislosti v bránením a uplatňovaním ich práva voči odporcovi, ktorý odmieta už 4 roky dobrovoľne splniť svoju povinnosť a vyúčtované v súlade so zákonom č. 655/2004 Z. z.“.

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd vydal rozhodnutie, v ktorom vysloví, že uznesením krajského súdu z 29. januára 2010 došlo k porušeniu ich základných práv podľa čl. 12 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zruší uvedené uznesenie a vráti vec na ďalšie konanie a prizná im náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc,

návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovatelia v konaní pred ústavným súdom namietali porušenie svojich základných práv podľa čl. 12 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu z 29. januára 2010. K porušeniu označených práv sťažovateľov malo dôjsť v dôsledku toho, že krajský súd uznesením z 29. januára 2010 potvrdil rozsudok okresného súdu, ktorým boli sťažovateľom priznané trovy právneho zastúpenia vyčíslené v rozpore s § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. len ako odmena za právne úkony pre jedného účastníka, hoci ich právny zástupca v konaní poskytoval právne služby obom sťažovateľom, t. j. dvom účastníkom konania.

Ústavný súd poukazuje na to, že tieto námietky sťažovateľov síce smerujú proti porušeniu princípov spravodlivého procesu, avšak vo svojich dôsledkoch sa týkajú rozhodovania o trovách konania, resp. ich sume, čo sa v okolnostiach daného prípadu nepochybne mohlo negatívne dotknúť sťažovateľov. Z hľadiska kritérií spravodlivého procesu ich však podľa názoru ústavného súdu nemožno dávať na rovnakú úroveň a pripisovať im rovnakú relevanciu ako námietkam proti procesnému postupu vedúcemu k rozhodnutiu vo veci samej. Preto aj keď je napadnuté uznesenie v tejto časti z hľadiska kritérií zákonnosti spochybniteľné, viedlo by prípadné vyslovenie porušenia práva, resp. zrušenie tohto uznesenia len vo vzťahu k časti týkajúcej sa trov konania v konečnom dôsledku k uloženiu povinnosti krajskému súdu vysporiadať sa s rozdielnymi právnymi názormi sťažovateľov a prvostupňového súdu, iba pokiaľ ide o priznanie odmeny za tri úkony právnej služby (príprava a prevzatie sporu, písomné podanie na súd, účasť na konaní pred súdom) jednému z dvoch sťažovateľov v spore, ktorého predmetom bolo vymoženie pohľadávky v sume 2 157,60 € s príslušenstvom. V spojitosti s tým ústavný súd poukazuje na ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávnu intenzitu namietaného pochybenia krajského súdu v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 358/09).

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť

k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03 alebo IV. ÚS 136/05).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci krajského súdu v danom prípade sú zlučiteľné so základným právom sťažovateľov na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), resp. právom na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru), a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovatelia porušenie nimi v sťažnosti označených základných práv podľa čl. 12 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy uznesením krajského súdu z 29. januára 2010 osobitným spôsobom nešpecifikovali. Ústavný súd nezistil existenciu vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným uznesením krajského súdu z 29. januára 2010 a základnými právami, porušenie ktorých sťažovatelia vo svojej sťažnosti namietali.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľov pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

Košiciach 27. mája 2010